

"Her zamanın bir hükmü var. Şu gaflet zamanında musibet şeklini değiştirmiş. Bazı zamanda ve bazı eşhasta belâ, belâ değil, belki bir lûtf-u İlâhîdir." İzah eder misiniz?

Eskiden insanlar, günaha girmeyi veya salih amel işlememeyi musibet olarak görürdü. Aynı zamanda başa gelen hastalıkları, eza ve cefaları, bela ve musibetleri, günahlardan temizlemeye, manen tarakki etmeye vesile ve ilahi hediye olarak değerlendirirlerdi.

Bu zamanda ise gaflet galebe ettiğinden, insana azim sevap kazandıran ve günahlarını sabun gibi yıkayan hastalıkları ve musibetleri, insanlar asıl musibet olarak görmeye başladı. İnsanın ibadet yapmamasını, gaflete dalıp günahları açıkça işlemesini ise; hiçbir şekilde bir eksiklik olarak görmeyen bir anlayışa sahip olunmaya başlandı.

Eski zamanlarda salih amel ve nafil ibadetler daha fazla işleniyordu. Dolayısıyla hastalık, bu gibi nafil ibadetlere mani olduğundan üzüntü duyulurdu. Fakat zamanımızda hastalıklar, salih amelin yerini tutmakla beraber; salih ameller eski zamandaki gibi yeterince işlenmiyor. Sebebi, bu zamandaki gaflet, eski zamanlardaki gaflete kıyasla çok fazla olmasıdır. Dolayısıyla bu zamanda bize gelen hastalıklar, gafleti dağıtıyor ve ahireti daha ziyade hatırlatıyor.

"Her zamanın bir hükmü var" kaidesince, hastalık da farklı zamanlarda farklı hükümler alıyor. Eski zamanlarda ibadete mani olduğu için üzücü olan hastalık, bu zamanda gafletin dağıtılmasına hizmet ettiği için sevindirici bir hale gelmiştir.

Allah, kâinat içinde her şeye bir kemal noktası tayin etmiş ve her şeyi de o noktaya doğru sevk ediyor. Bu yüzden kâinatta tekâmül, yani basitten mükemmele doğru gidişi, bir kaide ve kanun olarak yerleştirmiştir.

Meselâ; İstanbul belediyesinin eski mevzuatı, fayton ve yayalar için geçerliydi. Şimdi motorlu taşıtlar icat olduğu için, eski mevzuatın hükmü ve geçerliliği kalmamıştır. Yeni motorlu taşıtların durumuna uygun mevzuat yapılması gerekir. Her sahada yeni icatlar, keşifler, terakkiler olduğu için, zamanın hükmüne göre kanunlar çıkarılıyor, yönetmelikler düzenleniyor. Her zamana uygun hüküm ve şartların tesbiti gereklidir.

Eski zamanda akıl ve fenden ziyade, kalp ve hissiyat hâkimdi. Bu sebepten dolayı Kur'an ve sünneti müfessirler buna uygun olarak tefsir ederlerdi.

Bu zamanda hükmeden kalp ve hissiyat değil, akıl ve fendir. Böyle olunca, Kur'an ve sünnetin de bu zamanın ilcaat ve şartlarına uygun bir tefsirinin olması iktiza ediyor.

Risale-i Nur, bu zamanın mühim bir manevî tefsiridir.

Eski zamanda günahlar az işlendiği ve gaflet az olduğu için, revaçta olan salih amel ve nfile ibadetler idi. Salih amellerin ise tam sıhhatli olarak yapılmasına gayret ediyirdi. Ama şimdi günah ve gaflet yaygın olduğu için salih amel işlemek çok zor hale gelmiştir. Bu yüzden musibet ve hastalıklar, menfi ibadet noktasından bu zamanda revaçlı olabilir.